

Reactie KBO-PCOB op consultatie wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg

Seniorenorganisatie KBO-PCOB maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren in het kader van de internetconsultatie over de concept-Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg. Voor ouderen is het van belang dat zij niet keer op keer dezelfde vragen hoeven te beantwoorden of dezelfde onderzoeken hoeven te ondergaan, terwijl zorgverleners met een goede gegevensuitwisseling hadden kunnen weten wat er aan de hand is of met welke bijzonderheden in een specifiek geval rekening moet worden gehouden. Dit geldt zeker in gevallen waarin de fysieke en/of geestelijke gesteldheid van de patiënt de communicatie met zorgverleners moeilijk of onmogelijk maakt. Bovendien draagt een adequate gegevensuitwisseling bij aan het verminderen van onderlinge contactmomenten in de zorg, en daarmee aan het verminderen van het risico op infecties terwijl de cliënt formulieren invult of onnodig wordt onderzocht.

Vanuit dit perspectief verwelkomt KBO-PCOB de in het conceptwetsvoorstel voorgestelde verplichte gegevensuitwisseling. Wel pleiten wij voor aanscherping op een aantal punten:

1. Stel waar mogelijk en van toepassing ook gegevensuitwisseling tussen zorgdomeinen en met en binnen de Wmo-ondersteuning verplicht.
2. Geef cliënten recht op inzage in de over hen uitgewisselde gegevens.
3. Voorkom vrijblijvendheid door toepassing van een helder, taakstellend tijdpad gekoppeld aan een strikte handhaving.

In het onderstaande licht KBO-PCOB deze voorstellen toe.

Ad 1: Gegevensuitwisseling tussen zorgdomeinen en binnen en met de Wmo

Het wetsvoorstel ziet volgens de concept-memorie van toelichting op het elektronisch uitwisselen van gegevens tussen zorgverleners bij aangewezen gegevensuitwisselingen *binnen* een aantal zorgdomeinen. Senioren hebben in veel gevallen echter te maken met zorg in uiteenlopende zorgdomeinen, met name in de Zvw, de Wlz en de Wmo. Te vaak worden zij dan ook geconfronteerd met schottenproblematiek op de grensvlakken van de betreffende zorgdomeinen. Het zou daarom wenselijk zijn als het wetsvoorstel ook de gegevensuitwisseling *tussen* zorgdomeinen verplicht zou stellen, met inachtneming van wat op medische en privacygronden proportioneel en verantwoord is. Daarnaast lijkt het erop dat de Wmo niet of niet volledig onder het wetsvoorstel valt, terwijl een goede gegevensuitwisseling binnen en tussen ouderenzorg in de vorm van wijkverpleging (Zvw) en Wmo-ondersteuning van grote waarde zou zijn.

Ad 2: Inzagerecht voor cliënten

Het conceptwetsvoorstel gaat over het uitwisselen van gegevens *over* de cliënt, maar niet over de uitwisseling van gegevens *met* de cliënt omdat hiervoor volgens de memorie van toelichting het MedMij-afsprakenstelsel is ingericht. KBO-PCOB is daarentegen van mening dat cliënten het recht dienen te hebben om te weten welke gegevens over hen zijn uitgewisseld. Het gaat immers over henzelf. Inzagerecht creëert ook mogelijkheden voor cliënten (en via hen wellicht ook voor naasten en mantelzorgers) om aan de bel te trekken als zij onjuistheden of onvolledigheden in de gegevens zien.

Ad 3: Voorkom vrijblijvendheid in de uitvoering en handhaving

Hoewel er sprake zal zijn van toezicht en, langs de lijn van de zorgstandaarden, van betrokkenheid van het Zorginstituut, zal het tempo waarin de gegevensuitwisseling wordt gerealiseerd in hoge mate afhankelijk zijn van de prioriteit die zorgaanbieders hieraan geven en hun bereidheid om onderlinge afspraken te maken. Ondanks de wettelijke verplichting blijft hierdoor het risico bestaan dat de gewenste gegevensuitwisseling niet of slechts zeer traag tot stand komt. KBO-PCOB vindt daarom dat er een helderder, meer taakstellend tijdspad aan de verplichte gegevensuitwisseling moet worden gekoppeld. Bovendien moet van begin af aan duidelijk zijn dat de overheid de naleving van de wet strikt zal handhaven.